

7. Горальський Л.П. Анатомія та особливості фізіології собак з основами дресирування / Горальський Л., Хомич В.Т., Ших Ю. – Житомир: «Полісся», 2008. – 448 с.

МОРФОЛОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ПРИУШНОЙ СЛЮННОЙ ЖЕЛЕЗЫ СОБАК

Лисничук Л., студентка факультета ветеринарной медицины

Стегней Ж.Г., кандидат ветеринарных наук, доцент

Национальный университет биоресурсов и природопользования Украины

Аннотация. Исследовали приушную слюнную железу собак с использованием комплекса классических морфологических методов исследований. Показаны особенности топографии и макроструктуры органа. Микроскопически исследовали особенности структуры соединительнотканной стромы и паренхимы приушной слюнной железы. Соединительнотканная строма органа образует капсулу и трабекулы, которые делят железу на дольки. Паренхима представлена секреторными отделами серозного типа и внутридольковыми вставными и исчерченными выводными протоками.

Ключевые слова: приушная слюнная железа, соединительнотканная строма, междольковые протоки, внутридольковые вставные и исчерченные выводные протоки, паренхима, секреторные отделы серозного типа, собаки

MORPHOLOGICAL FEATURES OF DOGS' PAROTID GLAND

Lisnichuk L., Student of veterinary medicine faculty

Stegney Z.G., Candidate of Vet Medicine Science, assistant professor

National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, c. Kyiv

Summary. To investigate dogs' parotid gland with using of complex of classical morphological methods of researches. Features of topography and macrostructure of the organ were shown. Features of structure of connective tissue stroma and parenchyma of parotid gland were microscopically investigated. Connective tissue stroma of the organ creates capsule and trabeculae, which divide the gland into particles. Parenchyma is presented by secretory sections of serous type and inside partical inset and passageway parotid ducts.

Key words: parotid gland, connective tissue stroma, interparticle and inside particle inset and passageway parotid ducts, parenchyma, secretory sections of serous type, dogs.

УДК 591.4:611.2.018:626.92

МОРФОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ БУДОВИ ОРГАНІВ ДИХАННЯ КРОЛЯ

Малюк І.М. студентка факультету ветеринарної медицини

Стегней М.М., к.вет.н., доцент

Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ

Анотація. Досліджували особливості будови органів дихання кроля з використанням комплексу класичних морфологічних методів досліджень. Показано, особливості топографії та макроструктури органів дихання кроля. Мікроскопічно досліджено особливості структури трахеї та легень. Стінка трахеї утворена слизовою, волокнисто-хрящовою та адвентиційною (у шийній частині) і серозною (у грудній частині) оболонками. Права легень кроля більша ніж ліва. Права легень поділяється на чотири частки (верхівкова, серцева, діафрагмальна і додаткова), а ліва – редукована верхівкова, серцева і діафрагмальна. Плевральні порожнини не з'єднуються між собою.

Ключові слова: органи дихання, носова порожнина, носолотка, гортань, трахея, частки легень, плевральна порожнина, морфологія, кролі.

Актуальність проблеми. Для рентабельного ведення кроликівництва необхідні повні знання про структурно-функціональні особливості їх організму. Кролі є тваринними моделями у експериментальній науці. Органи апарата дихання забезпечують газообмін між кров'ю і повітрям, що вдихається. У кров потрапляє Оксиген з повітря, а виділяється вуглекислий газ. У

респіраторний відділ легень повітря потрапляє повітроносними шляхами, які забезпечують проведення, зволоження, очищення, нагрівання (охолодження повітря) [3,5,7].

Матеріал і методи досліджень. Досліджували органи дихання кролів породи (n=4), які були придбані в господарстві Київської області. Їх годівлю та утримання проводили за існуючими нормами. При проведенні досліджень використовували комплекс макро- та мікроскопічних методів [1,2,6,9].

Результати дослідження. Ніс кроля вкритий шерстю і звисає над роздвоєною губою, з якою пов'язаний вуздечкою. Дві навкіс поставлені ніздрі ведуть до носової порожнини. Хід кризь ніздрі до носової порожнини у кроля звужений. Ніс дуже рухливий. Носова порожнина парна, має кісткову і хрящову основи, які вкриті слизовою оболонкою, що утворена епітелієм і власною пластинкою. Вона порівняно невелика і видовжена. У кожній половині є три носові раковини. У носовій порожнині виділяють присінок і власне носову порожнину, яка включає дихальну і нюхову ділянки. Епітелій слизової оболонки носової порожнини неоднаковий у її частинах. У ділянці присінка він багат шаровий плоский зроговілий і є продовженням епідермісу шкіри. У дихальному відділі носової порожнини епітелій простий багаторядний війчастий, а в нюховій ділянці – нюховий.

Гортань належить до повітроносних шляхів, є органом утворення звуків та ізолює повітроносні шляхи, які розташовані за нею від попадання в них корму при ковтанні. Гортань у кроля відносно коротка і невелика. Біля входу в гортань є незначні навкіс розміщені щілини (несправжні бокові кишені гортані). По довжині у трахеї довжині виділяють шийну і грудну частини. Стінка трахеї утворена слизовою, волокнисто-хрящовою і адвентиційною оболонками (Рис. 1.). Слизова оболонка представлена епітелієм, власною пластинкою і підслизова основа утворені пухкою волокнистою сполучною тканиною. У підслизовій основі містяться секреторні відділи серозно-слизових залоз. Волокнисто-хрящова оболонка утворена гіаліновою хрящовою, що формує кільцеподібної форми трахеїні хрящі, і щільною волокнистою сполучною тканинами. Трахеїні хрящі між собою з'єднані щільною волокнистою сполучною тканиною. Адвентиційна оболонка утворена пухкою волокнистою сполучною тканиною. Зовнішньою оболонкою грудної частини трахеї є серозна оболонка – середостінна плевра.

Зовні легені вкриті серозною оболонкою (легеневою плеврою), яка переходить на грудну стінку (парієтальні плевра). Легенева і парієтальні плевра утворюють герметично закриту плевральну порожнину, заповнену невеликою кількістю серозної рідини, яка зменшує тертя листків плеври під час дихання. Плевральні порожнини правої і лівої легень у кроля не з'єднуються між собою. Легені є парним паренхіматозним органом, які розташовані у грудній порожнині і оточені правим і лівим плевральними мішками. Простір між мішками обмежений дорсально – хребетним стовпом, вентрально – грудниною, краніально – середостінням, каудально – сухожилковою частиною діафрагми. У зайцеподібних спостерігається звужено-втягнутий, перехідний і розширено-укорочений тип легень [7]. Залежно від типу легень змінюється форма діафрагмальних часток легень. Легені мають форму неправильного конуса. Права легеня більша ніж ліва. На легенях розрізняють: діафрагмальну, реберну, медіальну і міжчасткові поверхні та тупий дорсальний і гострий вентральний і базальний краї та серцеву вирізку. У кроля спостерігається редукція лівої верхівкової лівої частки при типовій вираженості інших часток в обох легенях.

Легені утворені розгалуженнями повітроносних шляхів і респіраторного відділу, які супроводжують кровonosні судини і нерви (Рис. 2). Головні бронхи входять у легені і дають початок легеневиим бронхам. Останні, залежно від діаметра, поділяють на великі, середні малі та термінальні бронхіоли. Легеневі бронхи утворюють бронхіальне дерево. Будова стінки бронхів подібна до такої стінки трахеї. По мірі зменшення діаметру бронхів їх діаметр і товщина стінки зменшуються. Респіраторний відділ легень представлений структурами у стінках яких розташовані альвеоли (альвеолярне дерево).

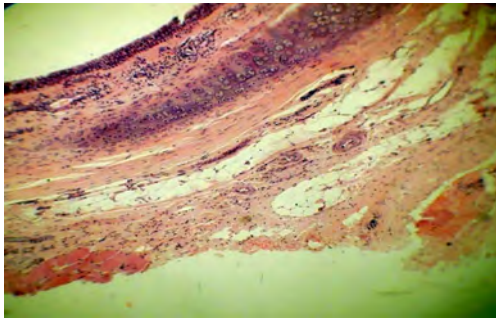

Рис.1. Мікроструктура стінки трахеї кроля.
Гематоксилін і еозин. ×100.

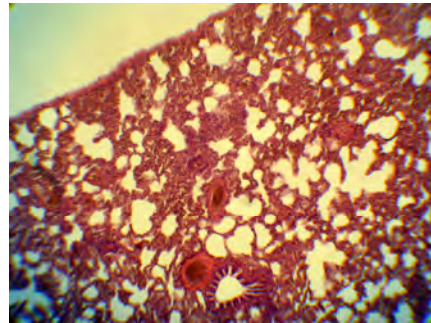

Рис. 2. Мікроструктура легень кроля.
Гематоксилін і еозин. ×100.

До складу легеневого ацинуса входять респіраторні бронхіоли, альвеолярні ходи і мішечки. Респіраторні бронхіоли утворюються внаслідок поділу термінальних бронхіол. Альвеолярні ходи формуються внаслідок поділу респіраторних бронхіол 2- і 3-го порядків. Альвеолярні мішечки – сліпі закінчення альвеолярних ходів. Стінка респіраторного відділу легень утворена альвеоцитами (респіраторними, секреторними та альвеолярними макрофагами). Міжальвеолярні перегородки утворені прошарками пухкої волокнистої сполучної тканини. Отже, мікроструктура трахеї і легень кроля подібна до такої інших ссавців.

Література

1. Волкова О.В. Основы гистологической техники / О.В. Волкова, Ю.К. Елецкий. М.: Медицина, 1971. – 272 с.
2. Горальський Л.П. Основы гистологической техники і морфофункціональні методи досліджень у нормі та при патології / Л. Горальський, В. Хомич, О. Кононський. – Житомир: "Полісся", 2005. – 288 с.
3. Георгиевский В.И. Физиология сельскохозяйственных животных / В. Георгиевский. – М.: Агропромиздат, 1990. – 511 с.
4. Жеденов В.И. Легкие и сердце животных и человека (в естественно-истор. развитии) / В.Жеденов. – М.: Высшая школа, 1961. – С. 215-311.
5. Жильцов В.Г. Анатомия мясопромышленных животных / В. Жильцов, В. Сысоев. – М.: Легкая промышленность, 1983. – 256 с.
6. Морфофункциональные методы исследования в норме и при патологии / А.Ф. Кисилева, А.Я. Житников. – Киев, 1983. – 168 с.
7. Ноздрачев А.Д. Анатомия кролика / А. Ноздрачев, Е. Поляков, А. Федин. – СПб.: Изд-во ун-та, 2009. – 353 с.
8. Ткаченко Л.В. Топография легких половозрелого кролика в норме / Л. Ткаченко, В. Коновалов. – Вестник АГАУ, 2010. - №8(70). – С.55-60.
9. Ярославцев Б.М. Анатомическая техника / Б. Ярославцев. – Фрунзе, 1961. – С. 329-342.

МОРФОЛОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ СТРОЕНИЯ ОРГАНОВ ДИХАНИЯ КРОЛИКА

Малиук И.Н. студентка факультета ветеринарной медицины

Стегней Н.М., кандидат ветеринарных наук, доцент

Национальный университет биоресурсов и природопользования Украины

Аннотация. Исследовали особенности строения органов дыхания кролика с использованием морфологических методов. Показаны особенности топографии и макроструктуры органов дыхания кролика. Стенка трахеи образована слизистой, волокнисто-хрящевой и адвентиционной (в шейной части) и серозной (в грудной части). Правое легкое больше, чем левое. Правое легкое представлено четырьмя долями (верхушечная, дополнительная, сердечная, диафрагмальная), а левое – тремя (редуцированная верхушечная, сердечная и диафрагмальная). Плевральные полости не сообщаются.

Ключевые слова: органы дыхания, носовая полость, носоглотка, гортань, трахея, доли легких, плевральная полость, морфология, кролики.

MORPHOLOGICAL FEATURES OF RESPIRATORY ORGANS' STRUCTURE OF RABBIT

Maliuk I.M., Student of veterinary medicine faculty

Stegney M.M., Candidate of Vet Medicine Science, assistant professor
National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, c. Kyiv

Summary. To investigate features of respiratory organs' structure of rabbit with using of complex of morphological methods of researches. Features of topography and macrostructure of respiratory organs of rabbit were shown. Features of structure of trachea and lungs were microscopically investigated. Side of trachea is formed by mucosa, fibro cartilaginous, adventitious (in cervical part) and serous (in thoracic part) tunics. Rabbit's right lung is bigger than left lung. Right lung is divided into four parts (apical, cardiac, diaphragmatic and accessory), and left lung – reduced apical, cardiac and diaphragmatic. Pleural cavities are not united.

Key words: respiratory organs, nasal chamber, nasopharynx, larynx, trachea, lungs' parts, pleural cavity, morphology, rabbits.

УДК 619:636.4:616.24

ОСОБЛИВОСТІ МОРФОЛОГІЧНОЇ БУДОВИ ЛЕГЕНЬ, ПЕЧІНКИ ТА НИРОК СВИНЕЙ ЗА ВИКОРИСТАННЯ ЗАПРОПОНОВАНОГО КОМПЛЕКСУ ДЕЗІНФІКУЮЧИХ ЗАСОБІВ

Шкромача О.І. к.вет.н., доцент, skromadaO@yandex.ru
Сумський національний аграрний університет, м. Суми

Анотація. В статті наведені результати патанатомічного та мікроскопічного дослідження легень, печінки та нирок поросят, які утримувалися з використанням різних комплексів дезінфектантів. Відмічено, що у поросят контрольних груп в легенях спостерігаються ділянки перибронхіту і бронхіту; в печінці ознаки помірно вираженої зернистої дистрофії гепатоцитів, спостерігається пікноз та рексис ядра; у нирках – встановлено виражену зернисту дистрофію до 40% нефроцитів, останні збільшені в об'ємі, не мають чітких контурів, просвіти каналців зменшені, руйнування клітин звивистих каналців. У поросят дослідних груп патанатомічним та мікроскопічним дослідженням не виявлено у будові органів значних відхилень від норми.

Ключові слова: поросята, дезінфектанти, легені, печінка, нирки.

Актуальність проблеми. До висококалорійних продуктів харчування відносять не тільки м'ясо, а і субпродукти. За вмістом повноцінних білків печінка близька до м'яса. А також містить вітаміни та мікроелементи. Печінка і нирки багаті пантотеновою та фолієвою кислотами, холіном [1, 2]. Водночас печінка містить повноцінні білки, в тому числі феритин та ферин (до 1 %), до складу яких входить відповідно 21,1 та 15,7 % органічно зв'язаного тривалентного заліза. Враховуючи те, що печінка є депо крові (до 20 % крові організму), містить гематокупреїн (0,34 % міді), повний комплекс вітамінів групи В і вітамін А, її широко використовують для лікувального харчування або виробництва медпрепаратів, що мають високу антианемічну дію. Печінка містить до 5 % глікогену. Нирки містять приблизно 12,5 % білків, 2,0 — 2,5 % екстрактивних речовин, у тому числі значну кількість ферментів [3].

Завдання дослідження. Проблема якості харчових продуктів досить важлива, і в високорозвинених державах установлюється правова основа гарантії якості та безпеки продовольчої сировини і харчових продуктів. Тобто, забезпечення якості харчових продуктів і їх безпека розглядаються на державному рівні. Використання при вирощуванні свиней різних комплексів дезінфікуючих засобів має різний вплив на внутрішні органи та на якість отриманої продукції. Тому ми досліджували вплив запропонованих препаратів на легені, печінку та нирки свиней.

Матеріал і методи дослідження. Виробничі дослідження проводили у свиногосподарствах Сумської області. Для досліду були сформовані групи свиней по 20 голів в кожній в контрольному приміщенні проводили дезінфекцію з використанням «Екоцид С» та «Віросан» (контроль), а в другому – «Бі-дез™» та препарат «Біоцидін» (дослід). Матеріалом для дослідження були внутрішні органи свиней на відгодівлі (легені, печінка та нирки). Матеріали розміром 1см³ фіксували у 10 % нейтральному формаліні, проводили через спирти висхідної